

СТАНОВИЩЕ

От фондация "Романи Бахт", относно закриването на специалност "Начална училищна педагогика и ромски език" към Великотърновския университет

На 20 юни 2007 г. по устна заповед на ректора е отказано прием на кандидат-студенти по специалността, с което фактически тя се закрива.

Специалността "Начална училищна педагогика и ромски език" е открита през учебната 2003-2004 г. До тази година са приети четири випуска, от които първият випуск завърши със степен бакалавър през 2007 г. Средният успех на студентите-роми е отличен 5,53.

Специалността отговаря на необходимостта от кадри за началната училищна степен и изучаването на майчиния език чрез свободна избираема подготовка т.е. ромски език.

Правото за изучаване на майчиния език, освен официалния български език, е залегнало както в Конституцията на Република България, така и в Закона за народната просвета и Правилника за неговото прилагане. Това право не е осигурено поради липса на следните условия: учебен план и програма, методически и дидактически помагала и което е най-важно - липса на правоспособни учители за преподаване на ромски език.

От друга страна известен е фактът, че в страната има над 500 училища /обособени или смесени/, в които се обучават ромски деца. В същото време единици са учителите роми, които познават езика /устен и писмен/, историята и културата на ромите. В резултат от това в училището се налага единствено българския културен модел, който не стимулира междуетническия модел в страната и интеграцията на ромската общност, установяването на толерантни отношения между мнозинство и малцинства.

Разкриването на специалността "Начално училищна педагогика и ромски език" в единствения за сега университет в страната е значително крачка, както за спазване правата на етническите малцинства в република България, предвидени в Конституцията и Закона, Рамкова Конвенция За Защита На Националните Малцинства, по която Република България е страна, Правителствена програма за интеграция на малцинствата, така и за съхранение на ромския етнос и предпазването му от асимилация. В този смисъл устната заповед на ректора на университета е в нарушение както на правителствената политика, така и на правата на ромската общност.

Съображенията на Комисията по акредитация не предполагат закриване на специалността, а внасяне на корекции в учебния план и програма за тази специалност. Това обаче в никакъв случай не означава закриване на специалността поради нецелесобразност т.е. липса на необходимост.

Остро възразяваме срещу устната заповед на ректора на Великотърновския университет и категорично настояваме тя да се отмени, а на кандидат-студентите да се признае правото да кандидатстват за специалността през учебната 2007-2008 година.

Фондация "Романи бахт" - София, България

© Димитър Чапразов

До пхерясънца

Правителството увеличи от 80 лв. на 120 лв. еднократната целева помощ, която Министерството на труда и социалната политика отпуска на ученици, записани в първи клас на държавно или общинско училище.

Целевата помощ ще бъде под формата на грехи, обувки, учебни помагала и др. По предварителни изчисления, от помощта ще се възползват около 40 000 деца.

УНИВЕРСИТЕТСКИ ЦЕНТЪР ЗА РОМСКА КУЛТУРА И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

Разкази за моята работа

Работя като координатор по проект "Десегрегация-Сливен". Моите задължения са да водя децата на училище, да отговарям за тяхната безопасност, да се грижа за реда и дисциплината.

Всеки ден проверявам за отсъстващи и ако някое дете го няма, отивам в дома му, срещам се с родителите и разговаряме за причината поради която детето отсъства от училище, дали е болно и дали има извинителна бележка. Постоянно контактувам с учителите и родителите. Поучавам децата, обяснявам им кое е добро и кое лошо, насърчавам ги да контактуват с българските си съученици, да не се обиждат, да

не се бият, да се сбличават с децата в училището, да са всеки ден чисти и спретнати.

Ходя да агитирам родителите да пускат децата си на училище, обяснявам им, че децата трябва да сменят средата си и да станат част от гражданското общество. Наистина, семействата на тези деца са социално слаби и много от тях са безработни, но Ромска младежка организация осигурява всички необходими пособия за нормалното провеждане на училищните часове, така че няма причина децата да не посещават училище.

Аз смятам, че един координатор трябва

да знае ромската култура и обичаи, наши приказки, песни, също така трябва да има подход към децата, да бъде много търпелив и да не забравя, че все пак това са само деца. Има деца, с които се работи много трудно, например Мария Калчева и нейната братовчедка Мария Симеонова. Тези деца един ден идват на училище и на другия ден не идват. Налага се всеки ден да разговарям с родителите им, да ги моля да изпращат децата си на училище. Те ми обещаваха, че децата им вече ще бъдат редовни в училище, а на следващия ден пак ги няма. Госпожата им ме пита защо ги няма, обяснявам ѝ причините и пак отивам да

ги търся по домовете им. С тези деца имам много трудности, но все пак успяваме.

Имам една ученичка Недка Илиева. Детето като дойде на училище изобщо не знаеше нищо и не познаваше нито една буква, дори не знаеше да говори добре български език, но нейната госпожа Мима Илиева постоянно поддържаше връзка с мен и каквото не разбираше детето или госпожата аз превеждах и помагах при комуникацията им. Детето малко по малко потръгна и се научи да чете и да пише, подобри си и българския речник. Това дете е много добро и нейните съученици много я обичат, госпожата ѝ се

държи добре с нея и я предразполага да се чувства добре. Детето сега премина в трети клас. Г-жа Мима Илиева дава самочувствие на всички деца от нейния клас.

Г-жа Петкова също е много добра и разбрана жена. Отнася се добре с всички ромски и български деца. Тази година през месец март, докато предавах извинителна бележка за отсъствията на едно от децата, забелязах, че в коридора пред една от стаите стои едно ромско дете - Донка Миткова. Попитах я защо не е в час, а тя плачейки ми отговори, че госпожата ѝ, която е и нейн класен ръководител, я е изгонила от час, защото миришела лошо.

Потърсих учителката и лично я попитах защо е изгонила Донка от час, а тя ми отговори, че детето много миришело и затова я изгонила в коридора. Реагирах остро и ѝ казах, че няма право да обижда когото и да е. Взех детето и веднага отидох при директора на училището г-жа Желева и разказах за случая. Директорката извика г-жа Апостолова, която се извини на мен и на детето и така разрешихме проблема. Дано занаят г-жа Апостолова да си е взела поука и да не дели децата в училище на ромски и български.

Александър НЕДЕВ
координатор в XI СОУ
"К.Константинов",
Сливен